

"Drangas" tebusie kiekvie-
nam lietuviui Katalikui Ame-
rikoje jo gyvenimo drangas!

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Veltui statysime bažnyčias,
darysime misionas, steigime
mokyklas, jei neimsime į sa-
vo rankas spaudos ir jos ne-
rūpinsime.

No. 123

2c A C O P Y

CHICAGO, ILLINOIS, PIRMADIENIS, GEGUZ. (MAY) 25 D., 1925 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATR. MARCH 21, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

2c A C O P Y

METAI-VOL. X.

Iš Amžinojo Miesto Romos

ROMA, geg. 20 (suvelinta).
— Šiandie Romoj randasi ne-
mažai Amerikos katalikų hie-
rarchijos narų, kaip tai: Ka-
rdinolas Dougherty ir vysku-
pai Clevelando, Detroito, Sak-
ramento, Lincolnio, Wheelin-
go, Concordia ir Monterey-
Fresno. Be to, čia vieši Ma-
nilos arkivyskupas ir Jaro vy-
skupas. Pastaruoju abu iš Phi-
lipinų salų.

Virš 5,000 amerikų maldininkų.

Paviršutiniai skaitant, šian-
die Romoj randasi virš 5,000
amerikų švenčių Jubilie-
jaus Metų maldininkų. Did-
žiuma jų atvyko organizuo-
toms grupėms, kiti gi pavie-
niui.

Amerikų maldininkų yra
iš šių valstijų: New York, New
Jersey, Maryland, Delaware,
Pennsylvania, Massachusetts,
Connecticut, New Hampshire,
Ohio, Indiana, West Virginia,
Missouri, Michigan, Kansas,
Minnesota, California ir Colum-
bia distrikto.

Skaitlingiausios organizuo-
tos grupės yra iš Philadelphia
arkivyskupijos ir diecezijų:
Buffalo, Cleveland, Concor-
dia, Los Angeles ir Detroit.

Praeitomis penkionis savai-
tėmis Šventojo Tėvo audien-
cijon priimta virš 8,000 mal-
dininkų. Be to, šmet Šven-
tojo Tėvo audienacijon priim-
ta apie 2,000 amerikų ne-
katalikų.

Praeitą savaitę Romon at-
vyko maldininkų grupės: 8-
ios italų, 2 vokiečių, 2 iš Fra-
ncijos, 1 lenkų, 1 iš Ispanijos.

Beatifikacijos.

Šventoji Apeigų Kongrega-
cija turėjo generalį susirinki-
mą praeitą antradienį. Buvo
ir šventasis Tėvas. Spręsta
apie naujas palaimintųjų Ba-
žnyčios tarnų ir tarnaičių be-
atifikacijas.

Specialėj Šventojo Tėvo au-
dienacijoj priimta Wheeling ir
stybių vyskupai.

Švedijos Protestantai Maldinin- kais Romoj

ROMA, geg. 24. — Čionai
kilo nepaprasta sensacija,
kuomet į 400 metų pirmą kar-
tą atvyko Romon 400 švedų
maldininkų, kurių trečdalis y-
ra protestantų ir šių tarpe
trys protestantai pryčeriai.

Protestantai kartu su kata-
likais atvyko gauti atlaidų
šiais šventaisiais Jubiliejaus
Metais, pamatyti šventąjį Tė-
vą ir reikšti paklusnybės A-
paštų Sostui.

Nietos katalikų spauda rei-

Dar Vienas Baisus Žemės Drebėjimas Japonijoje

TOKYO, geg. 24. — Japo-
nija palietė kita didele nelai-
mė. Kitas smarkus žemės dre-
bėjimas įvyko Kinosaiki Sprin-
gs, garsiam rezorte, kurį lan-
ko turistai, ir apylinkėse. Ne-
laimės laiku rezorte buta ir
svetimšalių.

Susisiekim departamentas
gavo oficiale depešą iš Toko-
jo — Ōka. Pažymima:
"Palietė smarkus žemės

drebėjimas. Daug namų sug-
riauta. Kilo gaisrai. Prama-
toma daug nelaimių su žmo-
nėmis. Sugriuvo geležinkelio
tunelis tarp Kinosaiki ir Te-
keno."

Čionai atjaustas lengvas žė-
mės supurtymas.
Iš Ōsaka praneša, kad žė-
mės drebėjimo paliestam dis-
trikte turėjo žūt šimtai žmo-
nių. Be to, galybė sužeistų.

Latvijos Vyriausias Rabinas Pakliuvo

RYGA, geg. 24. — Latvi-
jos vyriausias rabinas Dr. Nu-
rok, Liepoje, pakliuvo, kuom-
et patiria, kad jis prisidė-
jes prie Latvijos pasų klas-
tavimo. Tie pasai buvo išdu-
dami žydams, norintiems ke-
liauti į Šv. Valstybes.

Latvijos valstybės prosekū-
toriaus ofiso specialis tardy-
tojas Evans tas klastas susė-
kė.

Aną dieną Evans aplankė
miesto archyvą Liepojoje glo-
bė Arthur Ziefert. Padėjęs
prieš jį įrodymus, Ziefert
greitai prisipažino, kad jis
rabinui Nurok gelbėjęs klas-
tuoti pasus žydams, kurie su
pasais gali ineiti Amerikon
neatsižvelgiant į kvotą.

Ziefert išpažino, kad rabi-
nas gaminęs žydams klastin-

gus gimimo sertifikatus, gi-
jis tuos registravęs.

Šimtai žydų gavę tos rū-
šies klastuotus pasus užmo-
kant už kiekvieną po 200 do-
lerių ligi 400 dolerių.

Su tuo pasu tečiaus savi-
ninkui mebuvo garantuojamas
Amerikon inėjimas. Už garan-
tuojamą inėjimą buvo imama
1,000 dolerių.

Kuomet Evans apėjo Zie-
fert ofisą, pastarasis už va-
landos, rastas nusinuodijęs.
Jis turėjo žmoną su 3 vai-
kais.

Latvijos autoritetai yra
nuomonės, kad ir kiti rabinai
ar tik nebus prisidėję prie to
apgavysčių samokslu.

Pradėti kuoplačiams tardy-
mai.

PRAMATO BAISESNI KARA

NEW YORK, geg. 24. —
Anglijos ambasadorius Sir
Esme Howard nusako baises-
nį karą, negu buvęs, jei grei-
tu laiku nebus grąžintas tar-
pusis valstybių pasitikėji-
mas, kreditas ir normalė pir-
klyba.

Lincolno diecezijų (Suv. Val-
dienacijoj priimta Wheeling ir
stybių) vyskupai.

Susirgo Prezidentas Coolidge

WASHINGTON, geg. 24. —
Vakar staiga susirgo prezi-
dentas Coolidge. Pakviesti gy-
dytojai pranešė, kad tai pap-
rastas sunegalėjimas ir pre-
zidentui nesama jokio pavoj-
aus.

RIFAI STIPRIA LAIKOSI.

LONDONAS, geg. 24. —
Ne viskas teisybė, kas Pary-
žuje skelbiama apie karą Mo-
rokoj, apie francūzų pavyki-
mus.

Turima žinių, kad vietomis
sukilėliai maurai labai stipriai
laikosi.

WISCONSINO KATAL. MO- TERŲ SUVAŽIAVIMAS

SHEBOYGAN, Wis. geg.
23. — Wisconsin valstijos ka-
talikų moterų organizacijų su-
važiavimas įvyks čia gegužės
27-28 d.

Lietuvos Užsienių Reik. Ministeris Ča- rneckis Latvijoje

KAUNAS (per pašta). —
Apie užsienių reikalų ministe-
rio Čarneckio lankymąsi Lat-
vijoje idomių žinių paduoda
vietos dienraštis Lietuva. Štai
kas rašoma:

Latvių spauda idėjo platų
pasikalbėjimą su atvykusiu Ry-
gūn Lietuvos užsienių reika-
lų ministru p. Čarneckiu,
kurs pareiškė: "Mano kelio-
nės tikslas, aplankyti mano ko-
legą, Latvijos užsienių reika-
lų ministrą p. Z. Meierovica.
Specialinių uždavinių keičionė-
neturi. Suprantama, pasikal-
bėjimuose gali būti paliesta ir

toki klausimai, kurie turi pla-
tesnės reikšmės. Tarp kita-
ko diplomatijos uždaviny yra
padėti įgyvendinti tuos klau-
simus, kurie yra pribrendę ir
jau pradėję eiti natūraliniais
keliais. Prie tokių klausimų
norėčiau įskaityti abiejų bro-
liškų tautų — latvių ir Lietu-
vių taip sekmingai pradėtą
kultūrinį artinimąsi. Čia vai-
siai sveikintini ir belieka pa-
geidauti, kad kitos sritys ne-
atsilikytų. Mano nuomone,
pradėtas artinimasis reikia tę-
sti visa linija. To reikalauja
pats gyvenimas. Paimsim a-
biejų valstybių ekonominius
santykius. Jų kryptis numa-
tyta trijų valstybių — Esti-
jos, Latvijos ir Lietuvos —
konferencijoj Kaune. Dabar
darbų tvarkoj stovi tam tik-
ros ekspertų komisijos susau-
kimas, kurį turėtų tirti preky-
bos sutarties reikalą ir maito
palengvinimus minėtų valsty-
bių dirbiniams. Lietuva ma-
no, kad tai turi eiti evoliucio-
jos keliu ir kad ekonominiai
santykiai reikia ugdyti pama-
žu. Geriau pradėti nuo to da-
lykų, kurie gali suteikti neabe-
jojamos naudos.

Politika.
Kai dėl Lietuvos ir Latvi-
jos politinio susitarinimo, tai
jis pagedaujamas ne mažiau,
kaip kultūrinis ir ekonominis.
Mes esame valstybės, kurios
gali egzistuoti tikrai juo ar-
timiausioj santarjoj, nekaltant
apie tai, kad lietuvius ir Lat-
vius jungia giminystės ryšiai.
Esu įsitikinęs, kad politinis
susitarinimas neatsilikis nuo
kitų sąkų."

I klausimą, ar Lietuva pri-
sidėtų prie Helsinky pasira-
šytos arbitražo konvencijos,
jei Lenkija juos neratifikotų,
p. ministeris atsakė: "Princi-
pe Lietuva prieš tokią Suomi-
jos, Estijos, Latvijos ir Lietu-
vos konvenciją, nieko neturi,
bet ji nėra galima formaliai,
nes Lietuva nedalyvavo saky-

toj konferencijoj. Jei Lietuva
gautų pakvietimą prisidėti
prie konvencijos, ji, tur but,
reikalauly sušaukti naują kon-
ferenciją."

Vokiečiai.

Kokio išpuolio Lietuvoj pa-
darė Hindenburgo išrinkimas?
"Tarp Lietuvos ir Vokietijos
nėra svarbesnių nesutvarkytų
klausimų, į kuriuos rinkimų
vaisiai galėtų padaryti apčiuo-
pamos įtakos. Esame pada-
rę su Vokietija prekybos su-
tarti, sutvarkę karo nuostolių
atlyginimą. Šiuo tarpu darbu
tvarkoj yra Klaipėdos konven-
cija. Be Lietuvos, ją ratifi-
kavo: Prancūzija, Anglija ir
Japonija. Ratifikavus ją Ita-
lijai, kas laukiama artimiaū-
siu laiku, konvencija bus lai-
koma įgyvendinta."

Vilnius.

Vilniaus klausimu p. Čarne-
ckis pareiškė: "Tas klausimas
yra šiuo tarpu sustingimo sta-
dijoj ir paskutiniuoju metu ne
viena pusė nėra padariusi žy-
gių tam klausimui išspręsti.
Išsprendimą Lietuva, taip pat
kaip ir anksčiau, jungia su
Vilniaus grąžinimu. Žinios,
kad tarp Lietuvos ir Lenki-
jos neva vedamos slaptos de-
rybos, neturi pagrindo. Lie-
tuva pranešė, kad Lenkija Lie-
tuvos vandenimis, einant Klai-
pėdos konvencija, gali pluk-
lyti mišką, bet Lenkija ta tei-
sę nesinaudoja."

Komunistai.

Del komunistų pavojaus p.
ministeris pasakė kad jis Lie-
tuvai beveik negresia. Komu-
nistų propaganda neturinti
Lietuvoj pagrindo.

CHICAGOJE

ŠILUMOS REKORDAS.

Praeitą penktadienį popiet
šiluma Chicago atliko pažymė-
tiną rekordą. Buvo 94 laips-
niai šilumos. Per praėjusius
54 metus gegužės 22 d. nebu-
ta tokios šilumos.

Bet ypatingiausia buvo tas,
kad išryto buvo gana vėsu,
termometras rodė vos 52 laip-
snius. Gi popiet — 94 laipsn.

ŠOKO PER LANGĄ IS LIGONINES.

Mary Lavinier 68 metų,
pacientė Cook apskrities ligo-
ninėj, šoko per langą iš 6-ojo
aukšto ir žuvo.

Buvo francūzė iš Kanados
ir negalėjusi susikaltėti ang-
liškai. Kadangi tik pirm ke-
lių dienų ji paimta ligoninėn,
tai net nepatirta jos namų ad-
reso.

ISKRITO PER LANGĄ

Mrs. Gertrude Trotti, 53
m., našlė, triusdama aplink

Morokoj Kruvina Kova Eina

PARYZIUS, geg. 24. — A-
not apturėtų žinių, Morokoj
francūzų su rifais kruvina ko-
va eina.

Francūzai prieš sukilėlius
pavartoja naujovines karo
priemones, tad sukilėliams ne-
bus galima ilgai kariauti.

Stiprios ir skaitlingos fran-
cūzų kolūmos, vadovauja-
mos generolo de Chambrun,
atakuoja rifus po smarkaus
artilnerijos bombardavimo.
Francūzai turi keletą šimtų
bombinių aeroplanų. Vakar
atakose dalyvavo 120 aeropla-
nų, iš kurių sukilėliai apver-
sti bombomis ir orinėmis tor-
pedomis.

Anot žinių, francūzams ko-
voje sekasi. Prieš sukilėlius
šalmas gali sugriauti kabine-
panaudojami daugiausia sena ta.

galesai kareiviai ir vietos
maurai. Vietomis rifų aptra-
sai užerti artilnerijos šoviniais.
Juose daug sukilėlių turėjo
but palaidota.

Premieras Painlevé parla-
mente pranešė, kad francūzų
pavykimai Morokoj aiškūs.

Bet pridūrė, kad artimiaū-
siais dienomis to karo vėdi-
mui jis pareikalaus kredito.
Kaip didelis tas kreditas
turs but, valdžia laiko griež-
to paslaptį.

Socialistai atstovai yra ne-
palankūs Francijos nusistaty-
mai Morokoj. Taigi, jie bus
nepalankūs nei kredito skyri-
mui. Tas socialistų pasiprie-
šinimas gali sugriauti kabine-
panaudojami daugiausia sena ta.

DIDELIS GAISRAS.

Praeitą savaitę pabaigoje
silaute didelis gaisras Central
Manufacturing distrikte. Keli
žibalo ir aliejaus sandėliai su-
degė. Nuostolių esama ligi pu-
sės milijono dol.

KALTINAMA "MOON- SHINE."

Shersgatvy Montrōse ave ir
Marquette stoties policija i
silaužė namus, 2047 West 21
st., kur rado Joseph Kipsa
negyva, gi Frank Younger
apsvaigusi. Viduj rasta kele-
tas butelių nuo "moonshine."
Tai "moonshine" aukos, sa-
nko policija.

Shersgatvy Montrōse ave ir
Marquette stoties policija i
silaužė namus, 2047 West 21
st., kur rado Joseph Kipsa
negyva, gi Frank Younger
apsvaigusi. Viduj rasta kele-
tas butelių nuo "moonshine."
Tai "moonshine" aukos, sa-
nko policija.

LONDONAS, geg. 24. —
Čia turtingi anglai labai pa-
geidauja turėti virėus ir tar-
nus kinus.

Teisingas Patarnavimas

Siųskite Savo Giminėms
! LIETUVA
PINIGUS
PER
DRAUGA
Nes, "DRAUGAS" pigiau-
siai siunčia ir geriausiai pa-
tarnauja. "DRAUGAS" siun-
čia per didžiausią LIETU-
VOS VALSTYBES BAN-
KĄ IR UKIO BANKĄ.
"DRAUGAS" siunčia Pi-
nigus Litais ir Doleriais: Per-
laidomis, Čekiais-Draftais ir
Telegrama.
"Draugas" Pub. Co.,
2334 S. Oakley Ave
Telefonas: Roosevelt 7791

Ofiso Valandos: Nuo 8 ryto iki 7 val. vak., Sekmadienis uždaryta

"DRAUGAS" PUB. CO., 2334 South Oakley Ave, Chicago, Ill.

D R A U G A S

Published Daily Except Sundays
One Year \$6.00
Six Months \$3.00
AT NEWS STANDS & A COPY
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Tel. Roosevelt 7791
Red. Tel. Roosevelt 2919

DEL ALDONOS SUKAK-
TUVIŲ.

Šimet balandžio 30 d. su-
ėjo 600 metų, kai Didžiojo
Lietuvos Kunigaikščio dukterė
Aldona nuvyko Krakovai,
kur apsikrikštijo ir susituokė
su Vladislavo Lokietkos su-
num, karaliumi Kazimieru.
Ryšy su tuo lenkų laikraš-
tis "Rzeczpospolita" rašo,
kad ta data esanti atmintina,
nes tai buvęs pirmas lietuvių
krikštas Krakovoje, ir Aldo-
na, po krikšto Ona, 1333 m.
balandžio 25 d. drauge su sa-
vo vyru buvusi apkarunuota
lenkų karaliene.

1386 m., vasario 14 d., ten-
pat buvęs apkrikštytas Jogai-
la ir, susituokęs jam su Jad-
vyga, buvęs išrinktas lenkų
karalium.

Nuo to laiko, pasak laikraš-
čio, ir prasidėjęs abiejų tautų
santykių augimas, atvedęs
prie 1569 m. padarytos Liu-
blino unijos, del ko dabarti-
niai lietuviai sukilę prieš len-
kus ir vadina juos lietuvių
nutautintojais. Del to esą lie-
tuviai dabar taip nedraugina-
gai ir elgiasi atgimusių Len-
kijos atžvilgiu, tvirtindami,
kad Lietuvos Lenkijos susiar-
tinimas būtų lietuvių lenkini-
mo tęsinys.

Taip išdėstęs lietuvių sume-
tinus kai del Lenkijos, laik-
raštis teikia lietuviams tokių
"tėviškų" patarimų:

"Vokiečių pavojus yra lie-
tuvams grėsinantis ir neiš-
vengiamas, išgelbėti juos iš-
jo gali tik atsireimimas į Len-
kiją sąjungos arba tamprų
ekonominių santykių forma.
Lietuviai turi įtikėti ir paga-
liau pats laikas patieks jiems
del to įtikinančių išrodymų,
kad nieks Lenkijoje nei nema-
no apie Lietuvos užgnauži-
mą ir apie lietuvių nutautini-
mą".

Toliau "Rzeczpospolita" siū-
lo lietuvių lenkų santykius
paremti tokiais pat pagrin-
dais, kaip ir su Čekoslovakija
ir Rumunija, ir ne daugiau,
nes tradiciniai federacijos ry-
šiai, pasak laikraščio, priklaus-
są tik praeičiai.

Baigdamas sakomas laikraš-
tis Gedimino dukters sukak-
tųjų dieną, kaip ir visados,
gražiais žodžiais siūlo Lietu-
vai minti apie reikalingumą
tarpusavio taikaus (Sic!) su-
gyvenimo.

Rytas.

NEDALEISKIME VARGTI
MUSŲ JAUNIMUI!

Mūsų jaunimas, tai mūsų
ateitis. Žiūrėjime, kiek deda
Amerika jaunimo patoguma-
ms. Nėra vietos Amerikoje,
kad jaunimas vargtų mokslai-
nėse. Nėra vargo ir namieje,
jeigu tėvai atsakančiai elgia-
si. Išlaidę vaiką universite-
tan, jie irgi ten atsakančiai
aprupina jį.

Mes to dar negalime įvyg-
dinti, bet galime bent kiek

LIETUVOS DARBO FEDERACIJA.

Senoje Tėvynėje lietuviams geriau sekasi kurti ir ugdy-
ti ideines ir profesines organizacijas, negu mūsų išeiviams
Amerikoje. Musų jaunimo organizacija - Vyčiai - turi tik
virš 3000 narių. Tokia pat Lietuvos jaunimo organizacija -
Pavasarininkai - turi arti 40,000. Musų organizuoti mokslei-
viai Giedrininkai turi apie 500 narių (bet retas jų baigia
universitetą). Lietuvos Ateitininkai turi 6,000 moksleivių
ir 500 universiteto studentų. Panašiai ir su darbininkų orga-
nizacijomis. Liet. Darb. Kooper. Sąjunga turi, rodos, tik
apie 2,000 narių, gi panaši jai Lietuvos Darbo Federacija
turi 400 skyrių ir apie 20,000 narių, o skaitant jų šeimynas -
apie 100,000 žmonių.

Lietuvos žmonėms lengviau kiek organizuoties, nes ar-
čiau viens kito gyvena ir turi daug daugiau inteligentijos, ne-
gu mes čia Amerikoje. Galop, mus tik 500,000, o jų ten 1,800,
000. (Neskaitant okupuotų kraštų).

Lietuvos Darbo Federacija turi realiesnio pagrindo, negu
mūsų L. D. K. S. Mat L. D. Federacija atstovauja didesnę
dalį organizuotų Lietuvos darbininkų ir mažame krašte jų
balsas daug reikšmingas ir Seime ir valdžios
įstaigose. Seime ji turi rodos 12 atstovų. Nors
Ministerių Kabinetas ji kol kas neįveda, bet savo balsais pa-
laiko kiekvieną vyriausybę, kuri remia darbininkų reika-
lus.

Nuo pat įsikurimo 1918 m. Darbo Federacijos darbuose
labai žymią rolę vaidino Lietuvos ideališkesni studentai: Am-
brozaitis, Raulinaitis, P. Radzevičius, Jočys ir kiti. Vienas
jose pirmųjų vadų p. Raulinaitis 1923 m. baigė politinės eko-
nomijos ir teisių mokslus Fribourgo universitete ir dabar yra
docentu Žemės ūkio Akademijoje Dotnavoje. P. Radzevičius
turi lauką studijavo Fribourge, o dabar persikėlė Paryžiaus
universitetan. Kazys Ambrozaitis su dideliu pasižymėjimu
studijavęs pedagogiją Maskvos universitete (karo metų) at-
vaidino svarbią rolę Lietuvos St. Seime referuodamas Žemės
reformos įstatymą. Dabar jis irgi Fribourgo universitete
rengiasi prie politinės ekonomijos daktarato, studijuoja pas
garsų Europos ekonomistą ir darbininkų klausimo žinovą
prof. Max Turmann'ą, kurs yra autorius stambių veikalų,
Francijos Instituto korunuotų.

Sitų Lietuvos Darbo Federacijos vadų studijas paminė-
jau, kad priminus labai didelę svarbą ir reikalą darbinin-
kams turėti galingo proto, plataus mokslo vadų, kurie pažintų
Europos darbininkų reikalus iš pirmųjų mokslo ir pritarimų
šaltinių.

L. D. F. KURIASI KLAIPĖDOS KRAŠTE.

Lietuvos Darbo Federacija, kaip ir Ukinių Sąjunga,
savo narių tarpe turi įvairių krikščioniškų tikybų atstovų.
Kas del Darbo Federacijos, tai ji juk galėtų priimti ir savo
narius net tuos žydus, kurie negriauna žmonių religijos ir
laikosi valstybinio nusistatymo. Tik kol kas pas žydus dabar
labai įsigalėjęs materialistinis socializmas, kurs yra labai
priešingas visoms krikščioniškos tikyboms. Tad L. D. Fe-
deracijai tenka apsiriboti tik krikščionimis. Klaipėdos kraš-
to žmonės yra religingi, tad jiems Darbo Federacijos tiki-
boms palankus nusistatymas irgi labai patinka. Kauno
"Darbininke" skaitome p. Neuronio straipsnį, kuriame jis
rašo apie L. D. Federacijos galutiną įsikurimą Klaipėdos
krašte:

"Š. m. gegužės mėn. 3 d. Klaipėdoje įvyko Klaipė-
dos Krašto Darbo Federacijos skyrių atstovų pirmas
suvažiavimas.

Jis yra ne tik reikšmingas patiems klaipėdiečiams
federantams, bet ir visai musų organizacijai.

Klaipėdiečiams - federantams tasai suvažiavimas
reikšmingas tuo, kad jis padėjo tvirtus, pagrindus jų
veikimui, kad jis tą klaipėdiečių federantų veikimą, su-
jungę, nustatė tam veikimui vienodą programą ir ro-
dys jam kelią.

Visai organizacijai tas suvažiavimas svarbus ir
reikšmingas tuo, kad jis musų organizacijos veikimą
žymiai praplėtė, žymiai padidino jos veiklę eiles. O
tuo tereikia vien džiaugtis, nes "kur du stos, - visados
daugiau padarys".

Džiaugiantės organizacijos padidėjimu, šiandien
mums pravartu pagalvoti, koki santykiai bus tarp
Darbo Federacijos Klaipėdos Krašte ir tarp visos da-
bartinės musų organizacijos.

Cia gali kilti, klausimų ar Klaipėdos Krašto Dar-
bo Federacija bus tik skyriai prie Vyriausiojo Sekre-
tarijato, ar ta organizacija bus autonominė, vadinasi,
ar ji turės savo sekretoriją, kuris tik bendrais Klai-
pėdos Krašto ir Didžiosios Lietuvos darbininkų reika-
lais tesitars su Vyriausiojo Sekretarijatu?

moksleiviams prigriebti. Sta-
galima būtų nuveikti. Ame-
tydami bent vieną ruimingą
kos mazuose miesteliuose sta-
namą Kaune, kur universitetą
toma mokyklos už 100 tukst.
daugiau, taigi musų sostapi-
le, jeigu ne už daugiau, tai
bent už tiek reikėtų statyti
mokinams bendrabutį. Auko-
surinko 10 tukstančių. Nors
tai graži auka, bet kiek už ją

Tiek Didžiosios Lietuvos gyventojų dauguma, tiek
Klaipėdos Krašto - yra krikščionys. Taigi krikščionybė
mus irgi jungia.

Tečiau yra čia ir skirtingų: klaipėdiečių dauguma
protestantai, o Didž. Liet. dauguma - katalikai. Betgi
šitas skirtumas nesudaro kliuties bendrai mums dirbti.
O kad bendras darbas įvairių tikybų krikščionių yra
galimas, tai rodo Lietuvos pavyzdžiai. Lietuvoje Darbo
Federacijai mes rasime ir katalikų, ir kalvinių, ir pro-
testantų liuteronų ir kitokių. Ir jie visi išsitenka vienoje
organizacijoje. Tą patį matome ir Vokietijoje. Ten irgi
randa bendro darbo protestantai su katalikais. Juk ba-
varai yra katalikai, o kuone visi kiti vokiečiai - pro-
testonai.

Bet dirbant organizacijoj šitie skirtumai reikia tu-
rėti galvoj, reikia su jais skaitytis.

Atsižiūrint į tai, kad klaipėdiečiai turi savo religi-
nių ir kultūrinių skirtumų, ir organizacijos gyvenime,
lygiai kaip valstybės gyvenime, jiems turi būti duota
autonomija tvarkantės savo reikalus. Ta autonomija tu-
ri siekti ligi bendrų visos Lietuvos darbininkų reika-
lų, o tie bendrieji reikalai jau turi būti tariami visos
Lietuvos Darbo Federacijos bendrai.

Klaipėdos Krašto Darbo Federacijos autonomijai
įvykdyti turi būti sudaromas tam tikras Klaipėdos
Krašto Darbo Federacijos sekretorijatas, kuris rūpi-
sis to krašto darbininkų reikalais. Bendrus reikalus tas
sekretarijatas turėtų tarti su Vyriausiojo Sekreta-
rijatu.

Klaipėdos Krašto Darbo Federacijos skyriai turi
priklausyti Klaipėdos Krašto sekretorijato ir būti jo
tiesioginėje žinioje.

Tokių, kaip čia išdėsciau, organizacijos santykius
yra nustatęs ir čia minėtas skyrių suvažiavi-
mas. Toks nustatymas yra, neperdėsiu pasakę, išmin-
tingas, nes jis duoda savarankiškumą klaipėdiečiams ir
greta ne kiek nelaužo organizacijos jėgos bei discipli-
nos.

Baigdamas turiu palinkėti didžiausios sėkmės ben-
dram brolių klaipėdiečių darbui".

J. Neuronis.

KATALIKISKOS TURISTŲ
KOLONIJOS.

Atėjus vasaros karščiams
gyvenimas miestuose pasidaro
tikra sunkenybė. Ji sunku yra
nešti. Ir labai kantrūs žmonės
ieško progos ištrukti į kokią
vietelę, kurioje galima būtų
atsilsėti ir nuo karščių naš-
tos nors trumpam laikui pa-
siliuosuoti.

Pajuriai, paežerės ir pan-
pai yra tokiomis atsilisio ir
atsivėdinimo vietos. Bet neku-
rios jų, ypač pajuriai užsi-
kems tokia daugybė žmonių,
kad tenai sunku net pasiju-
dinti, o ramumo ir tikrojo at-
silisio, tai nei nesitiek.

Paežerės ir paupiai yra tin-
kamesnės atsilisio vietos. Tie-
sa, ten nėra tiek visokių pa-
silinksminimų, gal but, ir pa-
togumų, bet už tą yra daug
gamtos gražumų ir artimesnio
gamtai gyvenimo malonumų.

Vasarnamiai.

Ne visiems prieinamas gy-
venimas pajurėse, o kiti nors
ir tesėtų pakelti jurių maudi-
nių ir pajurinio gyvenimo
malonumų lėšas, tai vienok
nuo jo šalinasi, nes per daug
jau ten trūkšmo.

Tokiems tapo įvairiose Ame-
rikos vietose pristeigta va-
sarnamių. Šie dažniausiai ran-
dasi labai gražiose vietose,
turingose puikiaisiais gam-
tos reginiais, ir įvairiais spor-
to būdais, prie ežerų arba u-
pių.

Tokiose vietose pristatyta
daugybė gražių, mažų name-
lių gyventi, parupinta laive-
lių važinėti, prietaisų žuvaui-
ti, kelių važinėti, takelių
vaikštinėti, na ir visokių žai-
slių žaisti.

Tokiose vietose ypač mėg-
sim, o prašalinsime jaunuo-
tai graži auka, bet kiek už ją

tenai atsigauja ir dvasiniai
ir fiziniai.

Katalikų Vasarnamiai.

Gerai katalikai niekuomet
ir niekur nepamiršta savo
priedermės šventą dieną klau-
syti Mišių, pagarbinti Vieš-
patį, Viešpaties dieną.

Katalikai turistai ir šeim-
nos, išsikeliančios vasaros me-
tu mėnesiui, kitam ir vasar-
namių, nori ir tenai savo šven-
tadienę priedermę išpildyti
taip kaip namieje.

Delto katalikų tarpe kilo
sumanymas įsisteigti savo va-
sarnamines kolonijas, kuriose ap-
sistoję, ar ilgesniam laikui ap-
sigyvenę katalikai, galėtų ra-
sti ir atsilsį ir patogumus sa-
vo sielos reikalams tinkamai
aprupinti.

Victory Heights.

Tokia žymi katalikiškų va-
sarnamių kolonija yra Victory
Heights. Ji įsteigta Katalikų
"Colonization Society of the
United States". Ji įrengta
ant aukšto pussalio vieno di-
džiausių ir gražiausių Šiau-
rės Wisconsinso ežerų. Nuo
aukštumų galima gėrėtis puik-
iausiais apilinkės reginiais,
kuriuos sudaro gražiausios
kombinacijos vandenų, kalne-
lių, girių ir visokių žalesnių.

Šioje kolonijoje yra klu-
bnamis, pastatytas panašiai
Šveicarijos viešnamiumi. Jame
galima gauti gerai sutaisy-
tų ir pigių valgių. Keleta kar-
tų į savaitę ten surengiami
koki nors gražūs pasilinksmi-
nimai. Žodžiu, klubnamis yra
kolonijos centras ir rekreaci-
jos vieta. Nuo jo eina gražus
kelias aplink pussalį. Šale
kelio stovi kelios dešimtys
rąstinių namelių turistams.

Kiekvienas namelis yra vis
kitokios išvaizdos. Bet visi
pastatyti tvirtai, gerai ir a-
tatinkamai apilinkėi.

Šioje kolonijoje yra pasta-
tyta ir koplyčia. Ji pati ir
viskas joje padirbta iš rąstų,
rąstelių. Viskas sutaisyta taip,
kad malonu žiūrėti. Mišios
laikomos kasdien.

Daugybė turistų iš visų A-
merikos kraštų lanko tą vie-
tą. Kaikurie apsilieka ilges-
niam laikui. Bet daugiausia
apsigyvena šeimynų. Nekurios
jų turi net pasistačiusios nuo-
savus namelius. Pasibaigus
mokslo metams toki nameliai
atgija. Jų savininkai su savo
vaikeliais apsigyvena juose.
Vaikų krikštavimas girdėti
per dienų dienas. Išgyti tenai
sau nuosavybę yra nesunku,
nes kolonijos įsteigėjai daug
tame gelbti.

Perdido Heights.

Ta pati Katalikų Koloniza-
cijos dr. ja įsteigė "Žiemingę Ka-
talikų Koloniją" Floridoje.

Ši siekia jures ir turi ge-
ras surias maudynes ir kitus
visus patogumus kaip ir
"Victory Heights" kolonijo-
je. Koplyčia ten baigiamą ir
bus Taikomos šv. Mišios.

Katalikams kuriuos sveika-
tos stovis verčia ieškoti žie-
mą švelnesnio klimato ir gra-
žaus, ramaus gyvenimo, Perdi-
do Heights gali tame tinka-
mai patarnauti.

Generalis tos "Catholic Co-
lonization Society of the Uni-
ted States" Direktorius yra
Jo Malonybė Sebas. G. Mess-
mer, Milwaukee's Arkivys-
kupas.

Ofisas yra 1013 Ashland
Block, Chicago. Kas norėtų
smulkiai ką nors apie virš-
minėtas vietas sužinoti, te-
kreipsi į minėtą ofisą.

GYVAS KLAUSIMAS.

Kituomet per Chicago pra-
važiuodamas pinigyno sekre-
torius Mellon apie prohibiciją
reikšė optimistinę nuomonę.
ir pažymėjo, kad kaip veik
svaigųjų gėrymų kontraban-
da Atlantiko pakraščiais bus
sustabdyta, prohibicijos klau-
simas busias pilnai išspręstas,
reikšia, busias pilnai įvykin-
tas.

Tomis dienomis senato ko-
mitetas, paskirtas ištirti pro-
hibicijos padėtį ir vykinimo
rezultatus, pranešė, kad tos
rušies tyrinėjimai turi užimti
daug laiko. Tačiau komitetas

tik apčiuopiamai patirinėjęs ir
atrades tikras baisenybes.

Komitetas tad išsprendė ne-
vesti plaesnių tyrinėjimų,
kadangi tai būtų ilgų savai-
čių darbas ir senatui įduoti
tik trumpą raportą, iš kurio
paaiškės, kad prohibicijos vy-
kinimas yra tik viena apgaile-
tina farsa.

Tomis dienomis Kalifornijos
valstijos gydytojai mieste Yo-
semite (Cal.) turėjo suvažia-
vimą. Suvažiavę gydytojai pa-
smerkė prohibiciją.

Dr. MacGowan šiandieninę
verstinę prohibiciją palygino
prie naminio karo, kurs visoj
šaly vedamas. Prohibicija vi-
są šalį užliejo alkoholiu -
nuodais, kad kilęs didelis pa-
vojus, kurio gydytojai nebeži-
no nei kaip kovoti.

Šis gydytojas sakė, kad
pastaraisiais trimis metais jis
kelia po visą šalį ir visur
rado ir galėjo gauti degtinės.
Jis matė, kaip šiandien visur
degtinė ir "moonshine" sriu-
bia ne vien suaugę, bet jauni
berniai ir mergaitės. Vie-
tomis net maži vaikai pačių
tėvų "moonshine" vaišina-
mi.

Anot jo, atatinkamiausia
priemonė gauti degtinės, tai
pažintis su tais, kuriems yra
pavesta prohibiciją vykinti.

Prohibicija pravesta, sako
Dr. MacGowan, nedidelio
skaiciaus fanatikų, kuomet
daugelis piliečių buvo išvykę
Europon kariauti.

Prieš įvesiant prohibiciją
daugel kartų nabašninkas se-
nelis kardinolas Gibbons klau-
siamas atsakydavo, kad Ame-
rikai reikia saugoti priversti-
nos prohibicijos, nes nuo to
nukentėsianti ne vien plin-
tanti žmonių tarpe abstinenc-
ija, bet ir visa šalis.

Tečiau jo nuomonė pajuo-
kta.

Bet štai ir turima tai, kas
buvo nabašninko kardinolo
pramatytą ir nusakyta.

Žiogas.

BAGDADAS, geg. 24. -
Anglų raitarija nugalėjusi
kurdus andai vienam susirė-
mime.

WASHINGTON, geg. 24. -
Valdžia projektuoja imti ko-
lektuoti iš Europos ne vienas
daug laiko. Tačiau komitetas

Laiku!

Pasivėlavimas tai yra kaip vagis kuris viską atima.
Pavėluoti ir darbe, gauti mažesni užmokesni, pavėluoti
steiti į sutartą vietą, sukels nesusipratimus ir kita
syk padaro baustolius. Jei nori, kad visada ir visur lai-
ku pribūti, tai vartok "Rapid Transit" ("L") karus, tai tie
visuomet Tamsia ir vieta ir laiku nuvežs; busi minu-
tė-minutė. Šie karai tai stebėtinai daug ekonomijos
padaro. Yra apskaitliuota, kad Chicagoje Rapid Transit
"L" karai daug yra per 2 metų darbininkams sutaupiu-
si laiko ir pinigų del punktuosios važinėjimo. Elevele-
riai atvažiuoja į stotį labai laiku, ir žinogus žinai, kada
visuomet į stotį pribūti. Jis nuveža į visas miesto dalis
laiku.

\$1.25

Šiose dienose, kada su doleriu ma-
žai ką gali nupirkti, pažūrėk, ką
doleris gali padaryti Rapid Tran-
sit. Nupirk "L" pasą už \$1.25 su
kurio galėsi važinėti per visą su-
valstę kur tik norėsi. Gal tu pe-
su pasinaudoti, ir Tamsios Seim-
nos nariai. (Chicago - Evanston,
- Niles Center pasai \$2.00). Bargasas visiems pasa-
žierams. Nupirkt pasą šiandien.

CHICAGO RAPID TRANSIT

